

۲۰۱۳/۰۹/۱۵

خپه خوشحال ډگرخیل

ټوپک، ټوپک قانون ماتوونکي پښتنه.

اسلامي، ملي او علمي سرښندنې د کمزورۍ کولو په نيت، دا سي پوښتنه خپره کړې ده چې جواب يې د دوی پټه کينه نشي سرولی: «ايا خون ملال يوسفزی پاکستانی از خون انيسه افغان رنگين تر است؟» د دې پوښتنې ځواب هغه کارپوه ورکولی شي چې په لابراتور کې يې د دواړو خویندو وینه تحليل کړي وي. ملاله د ۱۹۹۷ کال د جولای په ۱۲ په سوات کې زيږيدلې ده، او د قاتلانو له خوا خطرناک وسله وال بريد پرې د ۲۰۱۲ کال د اکتوبر په ۹ همه وشو. د غه شان، په کابل کې راته يو دوست دوه ايميلونه وښودل چې ښايي په غرب کې د دوه بشپړو مسلمانانو له خوا به زما دوست ته رارسيدلي وي. گومان کوم چې دواړه به افغانان الاصله وي. دغو دواړو په خپلو ايميلونو کې د خپل نفس د تسکين لپاره په پښتني وريري ملالې يوسفزی پسي له يو ډول مرموزو چالاکیو نه کار اخيستلی دی. په دې ليکنه کې دوی دواړو ته پښتون يا افغان ځکه نشم ويلې چې خدای مکره د دوی د بشپړې اسلامي عقيدې سره کوم ټکر و نکړي؟

يو بشپړ مسلمان الحاج «استاد...» په پښتونخوا کې په نشنل عوامي گوند د «ملحد گوند» فتوی ورکړې ده، يايې پرې ټاپه وهلي ده. الحاج استاده! گوند په قانوني لحاظ يو مصنوعي (فيکټيشس) شخصيت دی چې د طبعي شخصيت (انسانانو) په لاس جوړيږي او چلېږي. يانې سياسي سازمان خپل پخپله نه په يو چا ايمان راوړي او نه پخپله له ايمان نه اوړي، خو داچې طبعي شخص يا اشخاص پکې د الحاد د ټکي ډکون (محتوا) ورزيات کړي يايې ترې وباسي. د غربي نړۍ په دلال اسلامي پاکستان کې د پښتنو نیشنل عوامي گوند واک او نفوذ نه لري، بلکې واک او نفوذ په غټه اندازه د اصلي پاکستانی «اسلامي» گوندونو لکه مسلم ليگ او کله نا کله د پيپلز(خلکو) په لاس کې دي چې د پنجاب په مقتدرو مسلمانانو اتکا کوي. ښايي منلی استاد به په نوم کې چاپي تيروتنه کړې وي؟ په يو مسلمان باندې د بل مسلمان بي عزتي، ملکيت نيول او وینه تويول حرام دي، خو د انگریزانو د هدفونو لپاره را تورل شوي اسلامي پاکستان د ميوند د ملالی د هيواد مهمه برخه (پښتونخوا) غصب کړې ده او په پوره چل ول سره پښتانه ژوبولي، محتاجوي او د اسلام د پردې لاندې ورته د ترهه گری (ټروريزم) چاپيريال جوړوي او له دې لارې د هند په مقابل کې زړه ور پښتون پوځيان د سپيڅلي پنجاب د گټو لپاره د تيارسي په حالت کې ساتي او له لويديزې نړۍ نه د ټروريزم د مخنيوي په نوم پيسې او وسلې لاسته راوړي. په برتانوي هند کې د ديوبند مدرسي عالمان د پاکستان د جوړيدلو مخالف وو، خو محمد علی جناح د برتانيې د پروژې په پلي کولو پسي ملا ترلي وه. عبدالغفار خان (باچاخان) محمد علي جناح ته د ۱۹۳۰ ميلادي په شا و خوا کې وويل چې يوځای به شو او غبرگه مبارزه به وکړو. خو جناح ورسره و نه منله په دې دليل چې باچاخان د انگریزانو په ضد و او پخپله دی (جناح) يې پلوي و

د هغه دوهم بشپړ مسلمان ورور سره دا منم چې د امريکې د غټو رسنيو په شان په امريکا کې افغاني ټلويزيوني پروگرامونه هم په غټه اندازه مطيع دي او خاصه اجندا لري. خو يو بل واقعيت له دغه ورور نه هير شوی دی: کله چې سپيڅلی جهاد په نا سپيڅلي بري واوښت، د مسعود- رباني د واکمنۍ په مهال (۱۹۹۲ اپريل تر سپتمبر ۱۹۹۶) د خاورې بشپړتيا د خطر سره مخامخ شوه، په ښځو جنسي بريدونه وشول او په زرگونو افغانان مړه، ژوبل او بي کوره شول. ورپسې د افغان طالبانو په مهال (سپتمبر ۱۹۹۶- اکتوبر ۲۰۰۱) د خاورې بشپړتيا خوندي شوه، خو ښځې خاصا په کابل کې مېشتې ښځې په کورونو ورننويستل شوي او کله به چې راووتلې طالبانو به په چوکو(لښتو) وهلي. نو له دې کبله د کابل ښځې او په لويديز کې د هغوی دوستان او خپلوان د اسلامي گوندونو، تنظيمونو له جنسي بريدونو او د افغان طالبانو له کوتکونو نه نفرت لري چې د هغوی نفرت پر ځای هم دی. د طالبانو په مهال، حتی ښځينه حمامونه هم ترل شوي و. زما مطلب دادی چې د يوه مسلمان په څير بايد د افغانستان د نفوسود ښځينه اکثريت دردونو او محروميتونو ته هم يو څه توجه کړو.

د پاڼو شميره: له ۱ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

کومي افغاني ميرمنې (...) چې په اريانا افغان انټر نيشنل ټلويزيون کې په خپل پروگرام کې د ملالي يوسفزې په هکله نظر وړاندې کړې، زه پرې نه يم خبر ځکه زه د افغاني ټلويزيوني پروگرامونو ليدلو سره علاقه نه لرم . خو بنيابي هغې به په خپل پروگرام کې د تنکې ملالي يوسفزې په حوصله ، مبارزه ، کاميابۍ او زړه وړتيا کې د ښځو هيلې احساس کړې وي. يو سياسي او حقوقي نظام چې د ښځو مشروع حقوق نشي خوندي کولي، هغوی مجوريزي چې سپين سترگي شي او په پاڅون لاس پورې کړي، په تيره هغه ښځې چې دنيا يې ليدلې وي او تعليم يې کړی وي. هيڅ عاقل مسلمانانې نور نشي زغملې چې د اسلام د نوم لاندې دې د هرناپوه، ديومزاجه او غضب ناکه نارينه ظلم او سپکاوی ومني. که ښځې بې عقله، کم عقله يا ناقص العقله وای، ولي به حضرت محمّد(ص) د تاجرې بې بي خديجې د لاس لاندې کار کولي، او څنگه به بې بي عايشه يوه غټه محدثه وای؟! ولي په اوسنۍ غير اسلامي نړۍ کې ښځې غټې عالماني دي، خو په اسلامي نړۍ کې مور نارينه مسلمانان تقريبا د ۱۴۰۰ کلونو په اوږدو کې دې فيصلې ته ونه رسيدلو چې په ښځو حجاب ور واچوو يا چلباب؟ مطلب مې دادی چې اسلام د خپلې بقا لپاره په عبادتي اړخ (کلمه، لمونځ، روژه، نکات، حج) کې نه، بلکې په ټولنيز- سياسي اړخ کې تجديد ته غټ ضرورت لري! په دې مانا چې اسلام د استدلال، علم، او د علم د استعمال (تخنيک)، او د ټولنيزو- سياسي قانون سازيو(واده، طلاق، څوښځتوب، قرارداد، د ښځو تعليم او کار، سياسي نظام...) سره پخلا شي. پخوا به د ۱۹۷۸ پورې په افغانستان کې د مکتبونو شاگردانو سربيره په دنيوي علومو(کميا، فزيک، بيالوجي، رياضياتو، تاريخ، ادبياتو)، د دينياتو او منطق مضامين هم لرل. د کابل په شرعي دارالعلوم کې سربيره په ديني نصاب، رياضيات هم تدريس کيدل. هغه مهال د ديني او دنيوي علومو تر منځ ورورۍ وه او هره خوا به د يو بل په خبرو پوهيدله او هرې خوا به يوبل ته د خپلې تعليمي څانگې د کار پوه په څير درناوی کاوه. غلیمې به نه وه، بلکې بحث او منطق به وه. ښځو به په ښوونځي کې تعليم او په پوهنتون کې تحصيل کاوه. ما په ټول ژوند کې کوم ملا، طالب نه و ليدلی چې په ښځو پسې به يې کوټک راخيستی وی يا به يې د سرک په سر په کوم بل ډول په عذاب کړي او سپکي کړي وي. که له ټول افغانستان نه طالبستان، اسلامستان جوړشي، هره ورځ به د پيچل کيدونکي ژوند کارونه څوک کوي؟ ايا ټول گاونډي هيوادونه به ځانونه سم دلاسه دافغانستان په طالبستان، اسلامستان کې حل کړي؟ ژوند د کار په تقسيم ولاړ دی. په تيرو ۳۳ کلونو کې زموږ د ځوانانو روزنه د نورو په لاس کې ده او له دې امله زموږ تعهد هم د نورو سره دی، زموږ د تعليم هدف د بل چا په گټو راڅرخي. موږ يې داسې تلقين کړي يو چې د هيواد او دخپل ولس د گټو دفاع د اسلامي امه په ضد ده. تر څو چې په نړۍ کې ملي ژبې او ملي گټې شته وي، تر هغه به ټول افغان ملت هم د ملي ژبې او ملي گټو مستحق وي.

زه داسې نظر لرم: نږدې ۱۳۳ کلونه وړاندې په ۱۸۸۰ز ييز کې اتلي ملالی د ميوند په جگړه کې پښتانه د يرغلگرو انگرېزانو په ضد تودې جگړې ته په دې تپې سره راوپارول

خدايرو لاليه بې ننگۍ ته دې ساتينه

که په ميوند کې شهيد نه شوي

ميوند په افغانستان کې دی، نه په کوم بل هيواد کې! دواړه (د ملالی چوپان پلار اوپخپله ملالی) د پوهني له رڼا نه محروم وو او له دې امله له بدې مرغي په اسلام دومره نه پوهيدل لکه د خپل هيواد افغانستان، د خپلې سيمي ميوند او د پښتونوالي په هکله چې پوهيدل. څومره به ښه وای، که د پوهني رڼا د ميوند د مسلماني اتلي ملالی او د هغې د مسلمان پلار په برخه شوي وای. څومره به ښه وایي که اسلام دوستي او وطن دوستي د يو بل ممد وای!

ارواښاد عبدالغفارخان (۱۸۸۰-۱۹۸۸) چې خپل ولس به ورته «باچاخان» وایه، « جمعيت اصلاح الافغانه» اوبښونځي، مدرسي يې جوړکړل. د تعليم په چارو کې به د هغه مهال دوه ديوبندي عالمانو (د پښتونخوا ارواښاد مولوي صاحب فضل ربي او ارواښاد تورنگزو حاجي صاحب) د باچاخان سره د ښوونځيو په جوړولو کې مرسته او مشوره کوله. خو انگرېزانو د پښتنو له هوبنياريدلو نه ويره لرله او له دې امله يې خپلو ملانواو مولويانو ته پيسې ورکولې چې د باچاخان د تعليمي پروگرام په ضد په عوامو کې داسې منفي ډنډورې را پورته کړي

د پاره د پيسې وايي
په دوزخ کې به گسي وهي

سبق د مد رسي وايي
په جنت کې به ځای نه وي

د پاڼو شميره: له ۲ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د لپکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

د دغو انگریز- نوکره ملانو وارثانو نن بیا پښتنو ته پاتک اچولی دی چې د برتانوي پاکستان له خوا په اشغال شوي پښتونخوا کې گډ وډي راولي او د پښتنو زوزات د پوهني له رڼا څخه محروم وساتي. برتانوي پاکستان یو دلال (کومپرادور) دولت دی چې په ۱۹۴۷ کې د انگریزانو په لاس راووتل شو او تر نن پوري د لويديزې نړۍ د گټو د خوندي کولو لپاره «جبهه يي» (فرنټلاین) ماهیت لري. له همدې امله د برتانوي پاکستان طالبان پښتونخوا شروي، او پخپله پاکستان د خپلو دغه ډول عملیاتو په مقابل کې له لويديزو دولتونو نه پیسې او وسلې اخلي او په عین وخت کې په قبایلي سیمو کې د طالبستان وحشي تجربه پخوي. په انگلستان کې له اُکسفورډ پوهنتون نه راوتلي مورخې فون تانزېلمن په خپل مهم کتاب ((ا ینډین سَمَر، ۲۰۰۷) کې لیکي چې که: محمد علی جناح «د پاکستان پلار و، وینستن چرچل یې د تره مقام لاره».

د برتانوي پاکستان طالبان د ماغزو غلیمان، د پوهني یرغلگران، د تورتم پلویان، انسان ډوله بناماران، او د اسلام په نوم د اسلام سپکوونکي دیومزاجه ډاره ماران دي چې د رڼا په ځای ورته تورې سمځې او د پښتنو د ژوند او کلتور بربادول خوند ورکوي. که افغانان نه وای، په غیر له پښتونخوا به نور ټول برتانوي پاکستان، بنگلاديش او پاتي نور هندوستان غیرمسلمان وای. افغانانو د اسلام دین هندوستان ته رسولی و او مسلمان شوي هندیان (د اوسني برتانوي پاکستان د مسلمانانو په شمول) یې مسلمان ساتلي وو. افغانانو خو د شوروي اتحاد امپراتوري ړنگه کړه او اوس هم د امپراتوري امریکي سره لاس په گریوان دي. خو د برتانوي پاکستان واکمنانو به د شورویانو په ضد د افغانانو د جهاد په مهال هم پیسې گټلي او اوس یې هم د لويديز په توپيره کې خوله منډلي ده. پوښتنه داده چې ولې دومره دیني مدرسې په پښتونخوا کې جوړېږي خو په پنجاب او سیند کې نه جوړېږي؟ ولې پاکستانی طالبان په کراچي، لاهور او راولپنډۍ کې په بنځینه زده کوونکو بریدونه نه کوي، خو له پښتونخوا نه یې سور تنور جوړ کړی دی. په پېښور کې په سینما بریدونه کوي، خو په لاهور کې چې د فلمونو مرکز دی، خیر خیریت دی، خلک کار لې او روزگار چلوي.

تعصب، کینه، عاجل قضاوت او ځان پخپله مجاهد، غازي، استاد او مشر (استاد، امام، خلیفه، امیر) گڼل د ځان خوښی احساس منعکسوي چې په خپل وار سره د اسلامي اخلاقو سره تصادم لري. زما په خاورین(غیرمقدس) فکر، مشر (امام، خلیفه...امیر) هغه څوک دی چې د خپل ولس په زړه کې یې ځای نیولی وي، نه د یوې ډلې، یو گوند یا یوې سیمې د وگړو په زړونو کې.

أی زما هغو خویندو وروڼو چې د مسلمان عقل په غټ پټکي، دیني شخصیت یې د ټوپک په ججوره، او د نفس تزکیه یې د ۱۵ کلني ملالي یوسفزی د وژني په برید کې ویني، په قرآن مجید کې یو ډیر غټ ټکي ته پام وکړی: پیغامبر حضرت محمد (ص) ته د لومړي وحی په پیل کې د «اقرأ» (ولوله/ولارکړه د خپل رب په نوم) امر شوی دی. دغه لومړی والی په اسلام کې د علم (پوهې، زده کړې) لومړی والی او غټ اهمیت بڼی - نه د ټوپک، کوټک، تهدید او سپکاوي. هلته راغلي دي: «ولار کړه د خپل څښتن په نوم چې هر څه یې خلق کړي دي. انسان یې له یوې ټینګې مادې نه پیدا کړ. ولوله او ستا رب کریم دی چې انسان ته یې [لیکل او لوستل] په قلم ورزده کړل [او] انسان یې په هغه څه وپوهاوه چې نه پرې پوهیده». په وروستني کړي کې د علم مسلسل پرمختګ ته گوته نیول شوي ده. هسک څښتن (ج) چې وروستني پیغامبر حضرت محمد(ص) ته لومړی وحی د علم په باره کې استولي ده، پاکستانی طالب څوک دی چې د هسک څښتن (ج) له خوا لومړی رالیږل شوي وحی ماته کړي او زموږ په تنکي ورپرې ملاله یوسفزی باندي خپل وحشي زړه تش کړي. الله(ج) ملاله وساتله، د عزت او نیک شهرت خاونده یې کړه، او د وحشیانو جنایت یې ټولي نړۍ ته وښود. باید د افغانستان طالبانو چې د یرغلگرو سره لاس په گریوان دي، دغه جنایت غندلی وای. دغه جنایت د نړۍ والو په سترگو کې د اسلام حیثیت راتیټ کړ او غربي یرغلگرانو او د هغوی متحدینو ته یې د دې زمینه برابره کړه چې په ملاله یوسفزی باندي د وحشت طلبو او جهالت طلبو پاکستانی طالبانو له برید نه سیاسي او تبلیغاتي گټه اوچته کړي. د ټوپک - ټوپک قانون خلک چې په زړونو کې یې د تعصب لمبې بلې دي، ذکر شوي لومړی وحی ته پاتک نشي اچولی.

که د ټول افغان ملت یوې ملالی نږدې ۱۳۳ کلونه وړاندې په ۱۸۸۰م کې د انگریز یرغلگرانو په مقابل کې د میوند په توده جگړه کې ټوپک راپورته کړ، دغې بلې تنکي ۱۵ کلني ملالی یوسفزی د یوویشتمي پیری په لومړیو ۱۲ کلونو کې خپله وینه په قلم کې توی کړه او نړۍ ته یې په ډاگه کړه چې پښتني پیغلي نه یوازي په هیواد سر ورکوي بلکې د هیواد د پرمختګ او د ملت د هوساینې لپاره په علم او قلم هم سر ورکولو ته تیارې دي. زموږ ورپیره د سوات ملاله یوسفزی په تورتم- تورتم او ټوپک ټوپک قانون کې د خپل ټول افغان ملت

د پاڼو شمیره: له ۳ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلینکي د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولی

اتله ده. که د سوات په ښکلي دره کې يو څو ټوپک مزاجه او ديو فطرته «انسانانو» اسلامي عاطفې ته پاتک اچولی و، نو تنکي ملالي يوسفزی غړندو هیلو ته نوي انرژي ورکړه: په یوویشتمه پيړۍ کې د پوهې او رڼا انرژي! ملالي يوسفزی د لويديز، روسيې، ايران او برتانوي دلال پاکستان هغه ډنډوري شنډې کړې چې پښتانه يې پکې وحشي، جنگ طلبه، علم دښمنه او ښځي سپکوونکي قوم معرفي کړی وه.

د ملالي يوسفزی «جنايت» دا و چې ځان او نورې جينکي يې د تعليم د حق ور گڼلې. خو د برتانوي پاکستان طالبانو دغه حق نشو زغملی، او د تنکي ملالي د وژني فتوی يې ورکړه. د هسک څښتن تکل بل شان و: پښتنه ملاله يوسفزی د وژني په ځای کلکه ټپي شوه او په مقابل کې يې پاکستانی طالبان رسوا شول. خو ټول پښتون قوم اوس هم د لويديز د بمونو په رڼا کې کور او گور ورک کړي دی او په مقابل کې يې د «اسلامي؟» برتانوي پاکستان بازار تود دی. په يو مسلمان باندې د بل مسلمان سره بې عزتي کول، شتمني يې نيول او وينه يې تويول حرام دي. برتانوي پاکستان د خپل بادار په امر د افغانستان خاوره نيولي ده، او د برتانوي پاکستان طالبانو زموږ په تنکي ورپرې ملاله يوسفزی باندې وسله وال برید کړی و او هغه يې کلکه ژوبل کړې وه. د پاکستانی طالبانواعمال د رټلو وړ دي. هغه زيان چې د ملالي يوسفزی د وژني د برید له لارې د اسلام معنوي مقام ته رسيدلی دی، مسؤوليت يې د پاکستانی طالبانو په غاړه دی، نه د ملالي يوسفزی په غاړه. ملالي يوسفزی خپل حق غوښته، هغه حق چې په لومړئ وحې کې يې امر شوی دی: «اقرأ...»، يانې ولاړ کړه/ ولوله: د العلق سوره، ۱:۹۶ - ۵

ملاله يوسفزی د نوي، علمي سنگر اتله ده

پای

د پاڼو شميره: له ۴ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ